

Overdenking van 19 januari 2020 – week van gebed voor de eenheid

Annemarie Hagoort

DOPEN BETEKENT DOEN

Lieve mensen van God,

Afgelopen november was ik bijzonder teleurgesteld. En dat betrof een heilige. In de katholieke kerk kent u veel heiligen. Wij protestanten hebben er maar een en dat is de heilige Sint-Nicolaas. En Sint-Nicolaas schopte vorige jaar een heilig huisje omver. Hij kwam deze keer niet met de boot, maar met de trein.

Op het Sint-Pietersplein in Rome staat elk jaar een levensgrote kerststal. Drie jaar geleden werd daar tegen dat heilige huisje, oftewel tegen die heilige stal, geschopt. Het leek wel alsof Jozef en Maria niet per ezel in Bethlehem aangekomen waren, maar per boot. Naast de kerststal stond een gammel bootje. Het bootje kwam uit Malta. De symboliek ervan was duidelijk. Het verwees naar de talloze bootvluchtelingen die de Middelandse Zee oversteken en in Italië aan wal komen. Tenminste, als ze niet verdronken zijn.

En wég was de romantiek van het kerstverhaal. En gelijk kwam de vraag boven of het kerstverhaal ingezet mag worden voor politieke doeleinden. Nu waren Jozef en Maria op dat moment geen politieke vluchtelingen, maar vlak daarna wel. Koning Herodes wilde alle pasgeboren joodse jongetjes vermoorden. En Jozef en Maria vluchtten naar Egypte. Jezus begon zijn leven dus als vluchteling. Trouwens, Bethlehem was niet zijn thuis. Ook daar was hij al een ontheemde.

Herkent u dit? Wanneer had u een zeker gevoel van verlatenheid en ontheemdheid? Wanneer was u een nieuwkomer en moest u wennen aan een nieuwe situatie? Zelfs al verhuis je van Esbeek naar Hilvarenbeek, dan is het in het begin wennen. Het huis is anders, de burens zijn anders.

Vluchtelingen zijn kwetsbaar. Ze mogen niet zichzelf zijn. Niet in hun land van herkomst en niet in hun nieuwe omgeving. Overal zijn ze anders, vreemd.

We staan aan het begin van de week van gebed voor de eenheid van de christenen. Dit jaar is het voorbereid door de kerken op het eiland Malta. Malta is het eiland waar de apostel Paulus en zijn reisgenoten aanspoelden, toen ze schipbreuk geleden hadden. Daar op het eiland Malta werden ze met 'buitengewone' vriendelijkheid opgevangen. En dat is het thema van deze bidweek. 'Buitengewoon vriendelijk'.

Wat kun je je welkom voelen als je in je nieuwe huis door de burens begroet wordt met een kop koffie of een pan soep. Wat kun je je welkom voelen als iemand in de kerk tegen je zegt: 'Wat fijn dat je er bent'. Dat is ook de vredeswens die we naar elkaar uitgesproken hebben. 'Vrede van Christus' – 'Fijn dat je hier bent'.

Zo is paus Franciscus ook begaan met de bootvluchtelingen. In het Vaticaan heeft hij ook enkele gezinnen opgenomen. Het gammele bootje uit Malta bij de kerststal kenmerkt de geboorte van Jezus, omdat het leven van Jezus aan de ene kant gekenmerkt werd door de kwetsbaarheid van zijn bestaan en aan de andere kant

Jezus mensen hielp die kwetsbaar zijn. Jezus was net als de mensen op Malta, 'buitengewoon vriendelijk', en zó gaf hij hun een nieuw leven.

Wat heeft dit gammele bootje nu te maken met de lezing van vandaag? Jezus is niet per boot over de Jordaan aangekomen bij Johannes de Doper. Hij is komen lopen door de woestijn. Nu zijn water en woestijn allebei symbolen van de dood. In water kun je verdrinken en in de woestijn kun je verhongeren. Jezus kent de kwetsbaarheid van het leven als geen ander.

In de lezing van vandaag horen we dat Jezus gedoopt wordt met de Heilige Geest. Wat is dat, dopen met de Heilige Geest? Dopen is niet alleen water op je hoofd krijgen. En dopen is ook niet alleen de Heilige Geest in woorden over je heen krijgen. Dopen heeft te maken met doen!

Dopen is Gods Geest door je heen laten waaien.
Dopen is mensen in nood de reikende hand toesteken.
Dopen is mensen elkaar laten ontmoeten op die eenzame zondagmiddagen.
Dopen is mensen die zorg nodig hebben, een leuke vakantie week bieden.
Dopen is op bedevaart gaan met mensen die zich spiritueel willen opladen.

Dopen is doen!
Dopen is de weg van Jezus gaan. Niet later, maar nu.

'Buitengewoon vriendelijk' is het thema van deze week van gebed. Buitengewoon vriendelijk werd Paulus als bootvluchteling op Malta ontvangen. En het ontvangstcomité bestond toen echt niet uit alleen katholieken of protestanten of christenen of joden. Nee, die verschillen had je toen nog niet. Eéngezind waren de mensen begaan met het lot van anderen.

In de week van gebed voor de eenheid van de christenen gaat het er niet om aan elkaar gelijk te worden. Ieder mag geloven op zijn of haar manier. Maar waar het om gaat, is om één te zijn in de opdracht van Jezus, namelijk het doen van gerechtigheid, de ander bijstaan in liefde en in daden. Dopen is doen.

'Liefde als Gods Geest', hebben we net gezongen. Laat deze liefde ons buitengewoon vriendelijk maken.
Amen.